

af det høje Ting. Men jeg maa endnu knytte en Bemærkning til, hvad jeg allerede har udtalt. Under Forhandlingerne i det andet Ting er der fremkommet Ønsker om, at det Beløb, der nu er udlaant til Forskudsforeningerne, altsaa 5 Mill. Kr., ogsaa fremtidig maatte blive stillet til Raadighed for Ordningen af Driftslaan for Landbrugernes Vedkommende, og der er udtalt Ønske om, at der kunde blive indledet Forhandlinger med Mænd, der staa som ledende paa Andelsvirksomhedens Omraade, for om mulig at tilvejebringe et Grundlag, hvorpaa Sagen kan ordnes, og hvorefter der saa kunde stilles et Beløb, som nævnt, paa 5 Mill. Kr. til Raadighed fra Statens Side. Jeg har under Forhandlingerne i Folketinget givet Løfte om at indlede en saadan Forhandling med de ledende Mænd paa Andelsvirksomhedens Omraade. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Sagen vil møde ret store Vanskeligheder; men dette skal ikke afholde mig fra at gøre et alvorligt Forsøg paa om muligt at komme frem ad den Vej og at faa udarbejdet et Lovforslag, som saa senere vil blive fremsat til Forhandling paa Rigsdagen.

Jeg skal, som sagt, anbefale Lovforslaget til velvillig Overvejelse.

Bramsen: Vi have af den højtærede Landbrugsminister nu hørt hans Fremstilling af, hvad der er Hensigten med dette Lovforslag: en Afvikling af de bestaaende Forskudsforeninger i Løbet af 8 Aar, i Stedet for at Kapitalen, som andrager 5 Mill. Kr., ellers, hvis vi ikke vedtage Forslaget, skulde indbetales i Statskassen i næste Maaned. Og uagtet den højtærede Minister hverken i Dag eller tidligere har motiveret de Vanskeligheder, som ville opstaa for Forskudsforeningerne ved at afgøre Mellemværendet allerede nu, tvivler jeg ikke om, at den højtærede Ministers Udtalelser om, at der er ret store Vanskeligheder, forholde sig rigtigt. Det er kun lidt vanskeligt paa egen Haand at gøre sig Rede for, hvori disse Vanskeligheder bestaa, eftersom der jo ikke kan udlaanes noget Beløb i Forskudsforeningerne ud over et Tidsrum af tre Fjerdingaar og ikke gives en Laantager et nyt Laan, inden der er forløbet en vis Tid, efter at han har afgivet det forrige Laan. Dette vil altsaa sige, at hvis vi ikke vedtage nogen ny Lov, maa samtlige eksisterende Laan, hvis Lovens Ord følges, og Tilsynet i den Henseende, hvad jeg ikke tvivler paa, gør sin Pligt, samtlige 5 Millioner eo ipso være

i Statskassen inden Aarets Udgang; jeg kan derfor ikke slutte mig til, hvori Vanskelighederne for Foreningerne ved at klare deres Gæld kunne bestaa. Men, da den højtærede Landbrugsminister, hvis Ord staa saa særlig til Troende, jo udtalte, at det er Tilfældet, forekommer det mig, at der er Grund til at imødekomme de Ønsker, som ere udtrykte i dette Lovforslag om en Afvikling i Løbet af 8 Aar i Stedet for den Afvikling, som denne midlertidige Lov, vedtagen for 10 Aar, i sin Tid fastsatte. Og hvad Afbetalingsvilkaarene angaar, finder jeg ogsaa, at de kunne siges at være vel overvejede, idet der fordrer 1 Million Kr. til førstkommande Juni Termin og derefter i de efterfølgende 8 Juni-Terminer $\frac{1}{2}$ Million hvert Aar. Hvad særlig den Million til Juni Termin angaar, kan jeg godt forstaa, at man har sat et saa stort Beløb, eftersom det er oplyst, at mindst $1\frac{1}{4}$ Million slet ikke er udlaant, men er laant af Statskassen til 3 pCt. og derefter anbragt i Sparekasser og Banker til en for Foreningerne forhaabentlig højere Rente. Men det har jo ikke været Lovens Formaal, at Forskudsforeningerne paa den Maade skulde laane til Banker og Sparekasser, men derimod til Landbrugere, saa det er jo i sin Orden, at en stor Del af den ikke udlaante Sum, altsaa i nærværende Tilfælde 1 Mill. Kr., saa hurtigt som muligt vender tilbage til Statskassen, hvorfra den efter min Mening slet ikke skulde være gaaet ud, undtagen hvis der havde været Brug for Pengene til Udlaan, som Meningen var.

Hvad angaar den højtærede Ministers Forslag om, at Renten fremtidig skal være $3\frac{1}{2}$ i Stedet for 3 pCt., kan der jo ikke være nogen Indvending at gøre derimod, og det nødvendiggør vel neppe heller, at Udlaansrenten skal blive højere, end den allerede er. Der er i det hele taget efter min Mening ikke nogen Nødvendighed for at rejse nogen større Debat om denne Sag, men man bør imødekomme den højtærede Ministers Ønske, som man maa forudsætte er vel begrundet i de virkelige Forhold, om en dempelig og langsom Afvikling af Forskudsforeningernes Forhold til Statskassen i Stedet for den i Lovens fastsatte hurtige Afvikling, nemlig i næste Maaned. Naar jeg alligevel nu har taget Ordet, er det i Anledning af den højtærede Ministers Slutningsudtalelser i Henseende til, hvad der er foregaaet i det andet Ting med denne Sag, og særlig hvad der har fundet Udtryk gennem den Betænkning fra det høje Folketing, som er i vore Hænder.